

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Tehniskais projekts „Ludzas Novadpētniecības muzeja rijas renovācija Kuļņeva ielā 2, Ludzā, Ludzas novadā” ir izstrādāts, pamatojoties uz Ludzas novada būvvaldes PAU Nr.55-13 un pasūtītāja iesniegto būves Projektēšanas uzdevumu, pamatojoties uz Latvijas būvnormatīviem, normatīvo aktu un noteikumu prasībām.

Tehniskā projekta risinājumi izstrādāti ņemot vērā Valsts Kultūras Pieminekļu Aizsardzības Inspekcijas ierosinājumus (vēstule 08.04.2014. Nr11 – 02/820).

Tehniskā projekta pasūtītājs un projekta izstrādes pārstāvji apmeklēja Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeju, tikās ar muzeja speciālistiem, saņēma konsultācijas par piemērotākiem risinājumiem ēkas(rijas) autentiskuma saglabāšanā.

Pēc Valsts Kultūras Pieminekļu Aizsardzības Inspekcijas pārveides projektu izvērtēšanas komisijas sēdes 19.03.2014, tika veiktas tehniskā projekta „Ludzas Novadpētniecības muzeja rijas renovācija Kuļņeva ielā 2, Ludzā, Ludzas novadā” arhitektonisko un konstruktīvo risinājumu izmaiņas (saskaņā ar vēstules 4.4.2.p 4.4.4p)

Renovējamā rija izbūvēta 1927. gadā Pušmucovas pagasta Šmatu ciemā. Muzejā rija uzstādīta 1972 gadā.

Rijas renovācijas mērķis: ievērot tās autentiskās vērtības un apmeklētāju pieejamību.

Objekta renovācija paredzēta ar demontāžas metodi. Pirms demontāžas veikt detalizētu fotofiksāciju, uzmērīšanu un būvdetaļu markēšanu, kas izmantojama rijas atjaunošanas darbu veikšanai.

Rijas muzeja ekspozīcijai pēc renovācijas jāatbilst ugunsnoturības pakāpei –U3
Būvju klasifikācija: Muzeji – 12620101.

1.GENERĀLPLĀNS

Zemes gabals, kur paredzēta RIJAS renovācija, izvietots muzeja teritorijas ziemeļu daļā .

Sakarā ar to, ka esošā ēka (rija) atrodas muzeja teritorijas ieplakā, kurā uzkrājas lietusūdens un sakarā ar to, ka esošās rijas pamatu augšējā atzīme vietām ir vienā līmenī ar zemes reljefa līmeni, tehniskais projekts paredz:

1. tā kā rijas izvietojuma teritorija pavasarī un rudenī ir appludinātā, veikt esošās teritorijas zemes līmeņa vienmērīgu paaugstināšanu (pie projektējamajiem pamatiem vidēji par 500mm)
2. pamatu izbūvei pielietot laukakmeņus, lai panāktu ēkas vēsturisko autentiskumu.
3. veikt pamatu rekonstrukciju, paceļot augšēju pamatu līniju virs projektējamās

reljefa līnijas par 100mm.

Pie tam, esošajiem pamatiem ir slikts pamatu tehniskais stāvoklis, tie atrodas vienā līmenī ar esošo zemes līmeni, tie izbūvēti rijas uzstādīšanas laikā 1972.gadā, neievērojot pamatu vēsturiskās konstruktīvās un vizuālās prasības

Labiekārtošanas darbos paredzēts ierīkot vēsturiskajai videi atbilstošs pastaigu celiņš ar grants segumu un paredzēta zālāja atjaunošana apkārt renovējamai zonai.

Paredzēts saglabāt esošo dabīgo lietus ūdens atvadīšanu no projektējamā laukuma.

2. ARHITEKTŪRAS DAĻA

Ēka sastāv no trim daļām, funkcionāli un konstruktīvi atšķirīgām – rijas telpa, kuls(piedarbs), šķūņa daļa, kas dēvēta par privoda telpu, kur atradās griežamais rats – privods.

Ēkas daļas savienotas un pamatā saistītas ar pamata baļķi, un abiem augšējo vainagu baļķiem, kas stiepjas visā ēkas garumā un palīdz tās apjomu saturēt vienā veselumā. Kula daļā, kur ārsienas (paspārnes) ir platākas, nesošās konstrukcijas funkcijas uzlikta rijas siena turpinājuma plaknei un visi vertikālie statņi stabilitātes nolūkā iestiprināti apakšējā atbalsta baļķī.

Rijai un piedarbam kaķētu apaļkoku guļbūves sienas, kas savienotas krusta pakšos. Šķūņa daļai – apaļkoku karkass, apšūts ar vertikāliem trīnītī liktiem dēļiem. Projektā visām sienām apakšējā daļā pievienota papildus guļbūve.

Projektā rijai paredzēta krāsns atjaunošana.

Projekts satur rasējumus, kuros ietilpst:

- Rijas plāns atz.± 0,000
- Ēkas fasādes
- Sienu notinumi un baļķu marķējumi
- Griezumi
- Durvis

Pirms durvju izgatavošanas darbuņēmējam patstāvīgi jāveic durvju ailu mērīšana un pēc iegūtajiem izmēriem jāizgatavo koka durvis.

2. KONSTRUKTĪVĀ DAĻA

Pamati - Lentveida pamatu būvēšana no laukakmeņiem ar esošo akmeņu izmantošanu un jaunu akmeņu pielietošanu. Nojumes stabveida pamatu būvēšanai paredzēta esošo akmeņu izmantošana un jaunu akmeņu pielietošana. Paspārnēs zem katra vertikāla balsta – laukakmens paviļas, kā arī zem nojumes vertikāliem balstiem.

Sienas –statņu un sienas guļbūves atjaunošana pēc iespējas ar maksimālu esošo statņu, baļķu un vēsturisko blīvējuma risinājumu izmantošanu. Sienas noturībai paredzēts izmantot leņķsavienojumus no apaļkokiem (Skat. Pielikuma foto Nr.1,2,3). Šķūņa sienas, ieskaitot zelmini, apšujamas ar vertikāliem trīnītī liktiem nezēmerētiem dēļiem.

Pārsegums(rijas daļā) - guļbūves atjaunošana no antiseptetiem baļķiem pēc iespējas ar maksimālu esošo baļķu izmantošanu. Virs pārseguma izveidots apaļkoka klājs \varnothing 50-100 mm (labības kulšanas un linu žāvēšanas laikā). (Skat. Pielikuma foto Nr.4). Piedarba un šķūņa daļā griestu nav.

Jumts - Jumta nesošās konstrukcijas – spāru pāri, savstarpēji satapotas, balstītas uz rijas sienām un sienas ass turpinājumu. Paspārnēm lietots spāru pagarinājums. Virs rijas daļas – četrslīpju jumts ar platām paspārnēm, kas veidots iznesot spārturi vienā līnijā ar piedarba ārsienu, veidojot kopēju rijas apjomīgo tēlu.

Koka statnes zem rijas paspārnēm nav ēvelēti un saglabā dabas kontūri. Akmens paviļas zem koka statnēm nav redzamas un atrodas virs stabveida betona pamatiem. (Skat. Pielikuma foto Nr.9).

Virš piedarba durvīm jumta līnija augsta, lai nodrošinātu brīvu durvju ailu lietošanu. Šķūņa daļai divslīpju jumts. Jumta konstrukcijas atjaunotas ar antiseptetiem baļķiem ar daļēji esošo baļķu izmantošanu. Apaļkoku \varnothing 50mm latojuma solis -22cm.

Jumta segumam – skaidu klājam – paredzēts pretpuves caurspīdīgo aizsardzības apstrādi.

Durvis – Visās telpās vertikāli spundētu dēļu durvis, izgatavojamas atbilstoši veca tipa paraugiem. Visām durvīm koka enģes, kas iestiprinātas aplodās.(Skat. Pielikuma foto Nr.2,5,6,7).

Grīdas- Visās iekštelpās atjaunojamas bļietēta māla klona grīdas, iepriekš noņemot veco, bojāto klona kārtu.

3. INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS- ELEKTROAPGĀDE

Tehniskā projekta „Ludzas Novadpētniecības muzeja rijas renovācija Kuļņeva ielā 2, Ludzā, Ludzas novadā” EL daļa paredz rijas elektroapgādes instalācijas izbūvi. Objektu paredzēts apgādāt ar elektrību no esošās muzeja ēkas.

Pēc pasūtītāja vēlmes projektā paredzēta rijas iekšējo telpu un rijas apkārtējās teritorijas (muzeja teritorijas daļas) elektroapgāde.

Pēc Valsts Kultūras Pieminekļu Aizsardzības Inspekcijas pārveides projektu izvērtēšanas komisijas ieteikuma vēlams uzstādīt vienkāršas formas, mūsdienīgus, drošus gaismekļus (prožektorveida formas)

Tiek nodrošināta būves (rijas) ugunsdrošības normatīvu izpilde, skat. EL daļu. Lai nodrošinātu būves zibensaizsardzību, pielietoti divi zibensuztvērēja masti.

Uzsākot zemes darbus, izsaukt ieinteresēto organizāciju pārstāvjus un precizēt esošo pazemes inženierkomunikāciju izvietojumu.

4. Drošības tehnika ēkas renovācijas laikā

4.1. Visus darbus celtniecības laukumā jāveic atbilstoši LR MK 25.02.2003. gada noteikumiem Nr. 95 „Celtniecības darbu drošības tehnika”.

4.2. Nojaucot konstrukcijas, vietās, kur ir vai var rasties bīstamība neatkarīgi no veicamo darbu rakstura, strādniekiem jāizdod rakstisku pielaidi, kurā noteikti droši darba apstākļi, norādot bīstamās zonas un nepieciešamie darba drošības pasākumi.

4.3. Vienlaicīga darbu veikšana divos vai vairākos līmeņos uz vienas vertikāles bez speciāliem aizsarglīdzekļiem nav pieļaujama.

4.4. Strādājot ar rokvadāmām urbjmašīnām un urbšanas darbagaldiem, hidrauliskajām ierīcēm un ar dimanta griešanas diskiem, nepieciešams respirators. Lai pasargātu acis no putekļiem, jālieto aizsargbrilles. Aizsargājoties no trokšņiem, ir ieteicami individuālās aizsardzības līdzekļi – tamponi, stikla šķiedras ieliktnīši, austiņas.

4.5. Gadījumā, ja nav iespējams ierīkot darba vietu aizsargnožogojumu 1 m augstumā un augstāk, strādniekus nodrošina ar drošības jostām.

4.6. Pirms darba uzsākšanas darbiniekiem tiek veikta kopējā darba drošības tehnikas instruktāža darba vietā. Ar demontāžas un montāžas tehnoloģiju darbiniekus iepazīstina tieši objektā, kur tie strādās. Šeit pat viņus apmāca, kā izmantot aizsarglīdzekļus un palīgierīces, kuras nepieciešams izmantot, lai izvairītos no ražošanas traumām.

4.7. Visu veidu instruktāžu noformē speciālā žurnālā, kurā parakstās atbildīgais par instruktāžu un strādnieks. Visiem montāžas darbiem, mehānismiem un palīgierīcēm jābūt pasēm un inventārajiem numuriem, uz kā pamata tos reģistrē speciālā uzskaites un tehniskā stāvokļa žurnālā.

4.8. Takelāžistam jābūt nodrošinātam ar izturīgām, izmēģinātām takelāžas palīgierīcēm ar atbilstošu nestspēju un ekspluatācijas instruktīvajiem dokumentiem. Līdz darbu uzsākšanas un periodiski darba laikā nepieciešams pārbaudīt montāžas aprīkojumu. Pirms izmantošanas to jāizmēģina ar svaru, kas par 10% pārsniedz aprēķināto.

5. Vispārējie darba drošības un ugunsdrošības noteikumi.

5.1. Veicot visu veidu būvdarbus, ir jāvadās pēc spēkā esošajiem normatīvajiem dokumentiem, tai skaitā LR MK Noteikumiem Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības būvdarbu veikšanas laikā”.

5.2. Pirms darbu uzsākšanas darbu vadītājam ir jāsaņem drošības tehnikas žurnāls, lai visam ražošanas personālam veiktu drošības tehnikas instruktāžu (ar parakstiem).

5.3. Darba aizsardzības organizācijai jābalstās uz spēkā esošajiem standartiem, noteikumiem, normām, instrukcijām, drošības pasākumiem un priekšrakstu. Veicot darbu, īpašu uzmanību pievērst sekojošo pasākumu izpildei:

* Būvlaukumu apžogo ar 2m augstu pagaidu žogu un aprīko ar aizsargjumiņu eksistējošām būvēm pietuvotajās vietās;

* Atkarībā no ēkas augstuma pa ceļamās ēkas perimetru jāiekārto zona, atrašanās, kurā apdraud cilvēku dzīvību.

* Visos celtniecības laukumos, kur tas ir nepieciešams pēc darba norādījumiem: mašīnas un mehānismos; autotransporta ceļos un citās bīstamās vietās ir nepieciešami labi saredzami, kā arī tumšajā diennakts laikā apgaismoti brīdinājumu un norādījumu uzraksti vai drošības zīmes, plakāti un drošības tehnikas instrukcijas.

* Ir aizliegts strādāt ar specializēto autotransportu zem jebkura sprieguma elektropadeves gaisa līniju vadiem.

* Strādāt ar mašīnām elektropadeves līnijas tuvumā, kas atrodas zem sprieguma ir atļauts tikai, ja mašīnistam ir izdota caurlaide.

* Sastatnēm, paaugstinājumiem un citām palīgierīcēm būvmontāžas darbu veikšanai augstumā ir jābūt inventārām.

* Īslaicīgu būvju uzstādīšanu, ēku un ārējās apgaismošanas tīkla ierīkošanu veikt ārpus krānu darbības zonām.

* Automobiļu ātrums ceļamo objektu tuvumā nedrīkst pārsniegt 2,8 m/s, bet pagriezienos – 1,4 m/s.

7.4. Veicot būvdarbus ir jāievēro sekojošu dokumentu prasības:

* LR KM noteikumi Nr. 440 „Ugunsdrošības noteikumi”

* Celtniecības un montāžas darbu ugunsdrošības noteikumi

* Ugunsdrošības instrukcija veicot darbus ar atklāto uguni

Būvlaukumā ir jābūt nepieciešamajiem primārās ugunsdzēsšanas līdzekļiem.

6. Apkārtējās vides aizsardzības pasākumi

6.1. Būvlaukumā ir stingri aizliegts izveidot pagaidu caurbrauktuves, kas iznīcina augsnes kārtu un nav paredzēta būvniecības ģenerālplānā.

6.2. Noņemtā augsnes kārta jānovieto atsevišķā vietā.

6.3. Jānodrošina zaļo stādījumu aizsargāšanu no bojājumiem.

6.4. Visi būvgruži un būvmateriālu atkritumi tiek utilizēti speciāli paredzētās vietās, ko ierādījusi Ludzas novada pašvaldība. Šim mērķim Darbuņēmējam ir jānoslēdz speciāls līgums.

Sastādīja:

R.Vītola

Pārbaudīja:

A. Kuzmins

Sert. Nr.20-078